

Nr 10.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom m. m.; given Stockholms slott den 3 januari 1931.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över jordbruksärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

B. v. Stockenström.

Utdrag av protokollet över jordbruksärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 januari 1931.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Departementschefen, statsrådet von Stockenström anför:

Med anledning av Kungl. Maj:ts i proposition nr 138 till 1929 års riksdag framlagda förslag angående medgivande för Kungl. Maj:t att i vissa fall försälja kronoegendom godkände riksdagen enligt skrivelse den 30 maj 1929, nr 242, sammansatta första lag- och jordbruksutskottets i ärendet avgivna memorial, nr 2, vari hemställdes, jämte annat, att riksdagen måtte — med upphävande av de beslut, som innefattades i riksdagens skrivelser nr 63/1874, nr 66/1879, nr 35/1885, nr 7/1887 B, nr 17/1888, nr 77/1891, nr 74/1902 och nr 92/1914 — beträffande kronan tillhörig, under domän-

styrelsens förvaltning ställd fast egendom, vilken icke vore anslagen för visst ändamål samt ej heller på grund av befintlig skogstillgång eller annan särskild anledning borde bibehållas åt kronan, medgiva,

A) intill dess annorlunda kunde varda beslutat, att efter Kungl. Maj:ts beprövande finge försäljas:

a) egendom, vilken i årligt arrende lämnade högst 1,000 kronor eller, där den ej vore av kronan för sig utarrenderad, vid verkställd uppskattning funnes ej kunna lämna högre årligt arrende än sålunda sagts; samt

b) andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet, såframt andelen vid verkställd uppskattning funnes kunna betinga en köpeskilling av högst 5,000 kronor;

B) för tiden intill den 1 januari 1931, att efter Kungl. Maj:ts beprövande finge jämväl i annat fall än under A sagts försäljas:

a) egendom eller del därav, såframt den avsåges att användas till bildande av en eller flera egnahemslägenheter eller till fullständigande av jordbruk enligt vad i 11 § av de utav riksdagen antagna grunderna för försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. vore stadgat; samt

b) del av egendom, vilken återstode efter avskiljande av område för ändamål, som i a) sagts, eller ock utan olägenhet kunde fränkiljas, såframt delen i årligt arrende lämnade högst 1,000 kronor eller, där den ej vore av kronan för sig utarrenderad, vid verkställd uppskattning funnes ej kunna lämna högre årligt arrende än nu sagts;

C) att vad sålunda förordnats om försäljning skulle äga motsvarande tillämpning i fråga om upplåtelser under åborätt eller tomträtt.

I skrivelse den 29 mars 1930, nr 113, har riksdagen anmält, att riksdagen bifallit Kungl. Maj:ts i proposition den 21 februari 1930, nr 114, gjorda hemställan, att det åt Kungl. Maj:t av 1929 års riksdag givna bemyndigandet, såvitt det innefattades under förenämnda punkt B) och under punkt C) jämförd med punkt B), måtte gälla för tiden intill den 1 januari 1932.

Sedan jag under erinran härom anmodat *domänstyrelsen* att till Kungl. Maj:t inkomma med yttrande och förslag rörande frågan om den framställning i ämnet, som borde göras till 1931 års riksdag, har domänstyrelsen i skrivelse den 15 oktober 1930 hemställt, att hittills gällande bestämmelser måtte vinna tillämpning jämväl under år 1932.

Departements-
chefen.

I enlighet med domänstyrelsens hemställan och då anledning ej föreligger till ändring av gällande bestämmelser i ämnet, torde framställning till riksdagen böra göras, i syfte att det åt Kungl. Maj:t givna bemyndigandet att försälja kronoegendom, såvitt det innefattas under förenämnda punkt B) och under punkt C) jämförd med punkt B), må utsträckas för ytterligare ett år.

Innan jag härom gör hemställan, torde jag få erinra om följande.

I fråga om försäljning av till statens domäners fond hörande kronoegendom, som utgöres av andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet, gällde, intill dess ovanberörda utvidgade bemyndigande att försälja kronoegendom av 1929 års riksdag tillerkändes Kungl. Maj:t, det av riksdagen i skrivelse den 27 juli 1914, nr 92, Kungl. Maj:t lämnade bemyndigandet att försälja dylik egendom, som uppenbarligen vore eller vid uppskattning funnes vara av sådan beskaffenhet, att för densamma icke kunde vid försäljning påräknas högre köpeskillning än 1,000 kronor; och skulle försäljningen ske på sätt och under villkor, som av Kungl. Maj:t i varje särskilt fall bestämdes. I sin skrivelse den 30 maj 1929, nr 242, rörande grunder för försäljning av kronoegendomar m. m. har riksdagen såsom ovan anmärkts — med upphävande av bland annat de beslut, som innefattas i ovannämnda skrivelse nr 92/1914 — under A) b) medgivit, att intill dess annorlunda kan varda beslutat efter Kungl. Maj:ts beprövande må försäljas andel i en för flera fastigheter gemensam samfällighet, såframt andelen vid verkställd uppskattning finnes kunna betinga en köpeskillning av högst 5,000 kronor. Några bestämmelser angående sättet och villkoren för försäljningen ha va emellertid icke meddelats. Då väl riksdagen näppligen haft för avsikt att därutinnan införa förändrade bestämmelser, har Kungl. Maj:t i beslut den 11 oktober 1930 i ärende angående försäljning av kronan tillkommande andel i viss samfällighet utgått därifrån, att 1929 års riksdagsbeslut ej innebar någon inskränkning i Kungl. Maj:ts enligt 1914 års bestämmelser tillkommande rätt att vid dylik försäljning i vart fall meddela erforderliga föreskrifter om sättet och villkoren för försäljningen. Därest ej från riksdagens sida erinran häremot framställes, torde även för framtiden Kungl. Maj:t böra äga enahanda rätt ifråga om dylika försäljningar.

Jag hemställer nu, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att, beträffande kronan tillhörig, under domänstyrelsens förvaltning ställd fast egendom, vilken icke är anslagen för visst ändamål samt ej heller på grund av befintlig skogstillgång eller annan särskild anledning bör bibehållas åt kronan, medgiva,

dels att för tiden intill den 1 januari 1933 må efter Kungl. Maj:ts beprövande — jämväl i annat fall än som avses under punkt II A) i sammansatta första lag- och jordbruksutskottets av 1929 års riksdag godkända memorial nr 2 — försäljas:

a) egendom eller del därav, såframt den avses att användas till bildande av en eller flera egnahemslägenheter eller till fullständigande av jordbruk enligt vad i 11 § förordningen den 6 juni 1929 (nr 176) angående försäljning i vissa fall av kronoegendom m. m. är stadgat; samt

b) del av egendom, vilken återstår efter avskiljande av område för ändamål, som i a) sägs, eller ock utan olägenhet kan fränskiljas, så framt delen i årligt arrende lämnar högst 1,000 kronor eller, där den ej är av

kronan för sig utarrenderad, vid verkställd uppskattning finnes ej kunna lämna högre årligt arrende än nu sagts;

dels ock att vad sålunda förordnats om försäljning skall äga motsvarande tillämpning i fråga om upplåtelser under åborätt eller tomträtt.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan lämnar Hans Maj:t Konungen bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Rune Thygesen.